

MISTERE

mult mai logic? Este un mare, mare mister! Forul a fost construit, desigur, pentru a-l glorifica pe împăratul Traian, dar, iată, și pe daci. Învingătorii au fost glorificați și învingătorii omagiați. Acest lucru consider că este de o mare importanță și poate fi considerat total ieșit din comun”.

Statuile de daci se aflau amplasate deasupra galeriilor Forului, galerii care înconjurau piața principală a acestuia, cam în dreptul fiecărei coloane care susținea porticul. Sculpturilor din marmura trebuie să li se adauge și cele din porfir roșu-vișiniu, incluse în faimosul portic, realizat tot din porfir. Despre existența acestuia s-a aflat din scrieri, căci arheologii nu au reușit să-l mai localizeze. De ce nu s-a mai găsit nici o urmă? Pentru că orice complex monumental din Roma a fost “jefuit”, descompletat și materialele reutilizate la alte construcții. Așa se poate explica de ce acest portic a pierit complet: era construit din porfir roșu, material deosebit de căutat în Renaștere și Baroc. De altfel, au fost găsite și cinci statui de daci din porfir roșu-vișiniu. Două se află la Luvru, trei la Florența, iar câteva fragmente în rezervele

Forului lui Traian. Poate cea mai importantă concluzie a deosebitei realizări științifice a lui Leonard Velcescu este desigur legată de taina care învăluie civilizația dacilor. De ce romanii au înălțat la Roma o coloană uriașă și unică închinată războaielor cu

dacii? De ce au construit ei la Adamelisi cel mai mare Tropheum din antichitate pentru același eveniment? De ce romanii au cioplit în marmură peste 130 de statui din care ne rămase chipul înțeleptului, eruditului, dreptului, curajosului nobil dac? Lucrarea tânărului istoric confirmă, neîndoios, grandoarea civilizației dacice. Cele 130 de statui de nobili daci ar putea să mai lumineze încă o taină. Nu cumva sunt ele pradă de război? Nu cumva coloanele de andezit de la Sarmizegetusa Regia (60 +60 + 15= 135) sunt urmele locurilor unde au stat acele sculpturi? Și față de toate acestea o întrebare firească trebuie pusă: o fi încercat vreodată Ministerul Culturii să împrumute o parte din statui și să organizeze o expoziție în România? Sau cel puțin să finanțeze efectuarea unor duplicate, pentru a-i aduce acasă pe acești daci rămași pe meleaguri străine, de două mii de ani? Nici vorbă! Chipurile de daci despre care am povestit până acum continuă să ne privească de peste mări și țări și peste secole depărtare, cu ochii lor care ascund atâtea taine.

Dan Marian